

Seat No. : _____

NB-131

December-2015

M.A., Sem. – III

501 : Economics

(International Economics-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના સમાન ગુણ છે.

1. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના રિકાર્ડોના તુલનાત્મક ખર્ચના સિદ્ધાંતનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

(અ) લીયોનટિફના કોયડા વિશે લખો.

(બ) સાધન કિંમત સમાનતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

2. શું તમે માનો છો કે વેપારની શરતો વિકસતા દેશો માટે અનુકૂળ કે પ્રતિકૂળ બની છે ? શા માટે ?

અથવા

વેપારની શરતોના જુદા-જુદા પ્રકારો બતાવો સાથે વેપારની શરતોનું મહત્ત્વ ચર્ચો.

3. જકાત અને આયાત પરિમાણ વચ્ચેની સમાનતા તથા અસમાનતા ચર્ચો.

અથવા

(અ) ‘અસરકારક જકાતનો દર’નું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

(બ) સંરક્ષણની ‘બાળઉદ્યોગની’ દલીલ સમજાવો.

4. WTO હેઠળના જુદા-જુદા કરારોનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

જકાતમંડળ હેઠળ વેપાર સર્જન અને વેપાર દિશાફેર સમજાવો.

5. નીચેના દરેક પ્રશ્ન માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તમારી ઉત્તરવહીમાં પ્રશ્ન સામે માત્ર તેનો નંબર લખો. દાત. પ્ર. 1 = અ, પ્ર. 2 = ડ.

- (1) જો કોઈ સરકાર Countervailing duties નાંખે તો તે _____
- (અ) દેશમાં વિદેશીવસ્તુનું ડમ્પીંગ
(બ) દેશમાં નિકાસ કરતી વિદેશી પેઢી જેને સબસીડી મળતી હોય
(ક) વિદેશી સરકારની સ્વદેશી નીતિ
(ડ) વિદેશી સરકારના કડક પર્યાવરણીય અંકુશોને
- (2) એક સિવાય બધા જ WTOના બંધારણમાં છે.
- (અ) વેપાર ઉદારીકરણ વધારવા માટે ઉભયપક્ષી જકાતમાં ઘટાડો
(બ) Most Favoured Nationની જોગવાઈનો ઉપયોગ
(ક) વ્યાપારી સંબંધોમાં ભેદભાવ ન કરવો
(ડ) આયાત પરિમાણ અને નિકાસ પરિમાણ ઉપર મનાઈહુકમ
- (3) વિદેશી વસ્તુઓની હરીફાઈથી આંતરિક ઉદ્યોગોને કામચલાઉ સંરક્ષણ આપવામાં આવે છે જેવા કે Escape clause, ને _____ કહેવાય છે.
- (અ) Generalized system of preference
(બ) Countervailing duty
(ક) Domestic content
(ડ) Safeguards
- (4) WTOના ઉદ્ભવ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારની Negotiation માટે કયો round જવાબદાર છે ?
- (અ) Kennedy Round of 1964-1967
(બ) Tokyo Round of 1973-1979
(ક) Uruguay Round of 1986-1993
(ડ) Doha Round of 2003-2007
- (5) Economic Sanctions
- (અ) WTO દ્વારા મનાઈ કરવામાં આવે છે.
(બ) વેપારને અસર કરશે પણ આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય પ્રવાહને નહિ.
(ક) આયાત પર અંકુશો પણ નિકાસ પર નહિ.
(ડ) આયાત, નિકાસ અને નાણાકીય પ્રવાહો પરના અંકુશો.

- (6) વિકસતા દેશોની આંતરરાષ્ટ્રીય Competitivenessને મજબૂત બનાવવા માટે, ઘણા ઔદ્યોગિક દેશોએ વિકસતા દેશોને Non-Reciprocal જકાતમાં દરનો ઘટાડો _____ ના કાર્યક્રમ હેઠળ
- (અ) International Commodity agreement program
- (બ) Multilateral Contract program
- (ક) Generalized system of preferences program
- (ડ) Export led growth program
- (7) Generalised System of Preferences (GSP) program .....
- (અ) વિકસતા દેશોની નિકાસને વિકસિત દેશો preferential tariff treatment આપશે.
- (બ) વિકસતા દેશોની વિકસિત દેશોની આયાતો ઉપર preferential tariff treatment આપશે.
- (ક) Most Favoured Nation Clauseને કોઈપણ વિકસિત દેશ અવગણે.
- (ડ) Most Favoured Nation Clauseને કોઈપણ વિકસતો દેશ અવગણે.
- (8) Common marketમાં નીચેનામાંથી એક વસ્તુ ન દાખલ થાય :
- (અ) સભ્ય દેશોના વ્યાપાર અંકુશો દૂર થાય
- (બ) Common tax system and monetary union
- (ક) સાધનોની ગતિશીલતા ઉપરની રોકટોક દૂર કરવી
- (ડ) સભ્ય ન હોય તેવા દેશોની આયાત ઉપર સામાન્ય જકાત નાખવી
- (9) લાંબાગાળાની વેપારની શરતો વિકસતા દેશો માટે પ્રતિકૂળ થતી જાય છે તે અંગેની ઉપકલ્પનાને લગતા Empirical અભ્યાસો બતાવે છે કે
- (અ) મિશ્ર આધાર છે કે પ્રતિકૂળતાની ઉપકલ્પના સાબિત થતી નથી.
- (બ) પ્રતિકૂળતાની ઉપકલ્પના સાબિત થાય છે.
- (ક) પ્રતિકૂળતાની ઉપકલ્પના સાબિત થતી નથી.
- (ડ) ઉપરમાંથી કોઈપણ નહિ.
- (10) નિકાસના કાર્ટેલ બનાવવા માટે વસ્તુ _____ હોવી જોઈએ.
- (અ) ઔદ્યોગિક
- (બ) પ્રાથમિક
- (ક) પુરવઠાની ઊંચી માંગ મૂલ્ય સાપેક્ષતા
- (ડ) ની માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા ઓછી હોવી

- (11) Specific જકાત _____ ઉપર લેવાય છે.
- (અ) વેપારના એકમ પર અમુક ચોક્કસ નાણાની રકમ
  - (બ) વસ્તુની કિંમતના અમુક ટકા
  - (ક) આયાતના જથ્થા ઉપર અમુક ટકા
  - (ડ) ઉપરના બધા જ
- (12) અસરકારક સંરક્ષણનો દર
- (અ) અસરકારક અને બિનઅસરકારક જકાત વચ્ચેનો તફાવત
  - (બ) ન્યૂનતમ સ્તર જ્યાં જકાત આયાતને મર્યાદિત કરવામાં અસરકારક બને
  - (ક) બતાવે છે કે કઈ રીતે જકાત સરકારને વધારે આવક કરવામાં અસરકારક બને
  - (ડ) તે એ બતાવે છે કે ચોક્કસ જકાતનું માળખું આંતરિક ઉત્પાદનના ટકાવારીના પ્રમાણે મૂલ્યમાં વધારો થાય છે.
- (13) જો જકાત અને આયાત પરિમાણ સ્ટીલની આંતરિક કિંમતમાં સરખો વધારો કરે, તો
- (અ) આયાત પરિમાણ કાર્યક્ષમતામાં ઘટાડો કરશે પણ જકાત નહિ.
  - (બ) જકાત કાર્યક્ષમતામાં ઘટાડો કરશે પણ આયાત પરિમાણ નહિ.
  - (ક) બંનેની ઉત્પાદન અને વપરાશ પરની અસર સરખી હશે.
  - (ડ) બંનેની આવકની વહેંચણી પરની અસર સરખી હશે.
- (14) રિકાર્ડોનો સાપેક્ષ લાભનો સિદ્ધાંત મુખ્યત્વે.
- (અ) Intra-Industry વિશિષ્ટીકરણ અને વેપાર
  - (બ) Inter-Industry વિશિષ્ટીકરણ અને વેપાર
  - (ક) વિશિષ્ટીકરણ અને વેપાર હેઠળ માંગની શક્યતા
  - (ડ) વિશિષ્ટીકરણ અને વેપાર હેઠળ આવકની શક્યતા

Seat No. : _____

NB-131
December-2015
M.A., Sem. – III
501 : Economics
(International Economics-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Critically evaluate Ricardo's theory of comparative cost in International Trade.

OR

- (a) State Leontief Paradox.
- (b) Explain Factor price equalization theorem.
2. Do you think that terms of trade is becoming favourable/unfavourable to developing nation ? Why ?

OR

Explain the different types of terms of trade with the importance of terms of trade.

3. Discuss the similarities and dissimilarities between Tariff and Import quota.

OR

- (a) Critically evaluate 'Effective Rate of Tariff' .
- (b) Explain Infant industry argument in favour of protection.
4. Critically evaluate the various agreements under WTO.

OR

Explain trade creation and trader diversion under customer union.

5. For the following each question, select the best answer and write only its number (a, b, c or d) against the question number in your answer sheet. For example if the answer for Q. 1 is 'a' then write Q. 1 = a.
- (1) Countervailing duties levied by any government are imposed to offset
    - (a) foreign dumping of goods in the country
    - (b) subsidies granted to foreign firms that export to the country
    - (c) "buy national" policies of foreign governments
    - (d) stringent environmental regulations of foreign governments
  - (2) All of the following are fundamental to the World Trade Organization except
    - (a) bilateral tariff reductions to promote trade liberalization
    - (b) the use of the most favoured nation clause (normal trade relations)
    - (c) non-discrimination in trading relationships
    - (d) the prohibition of import quotas and export quotas
  - (3) _____ such as the escape clause, provide temporary protection to domestic industries facing competition from fairly traded foreign goods.
    - (a) Generalized system of preference
    - (b) Countervailing duty
    - (c) Domestic content
    - (d) Safeguards
  - (4) Which round of international trade negotiations resulted in the creation of the World Trade Organization ?
    - (a) Kennedy Round of 1964-1967
    - (b) Tokyo Round of 1973-1979
    - (c) Uruguay Round of 1986-1993
    - (d) Doha Round of 2003-2007
  - (5) Economic sanctions
    - (a) are prohibited by the World Trade Organization
    - (b) affect international trade but not international financial flows
    - (c) involve restrictions on imports, but not exports
    - (d) involve restrictions on imports, exports and financial flows

- (6) For strengthening international competitiveness of developing nations, many industrial nations have granted non-reciprocal tariff reductions to the developing nations under the :
- (a) international commodity agreement program
  - (b) multilateral contract program
  - (c) generalized system of preferences program
  - (d) export led growth program
- (7) The Generalized System of Preferences (GSP) program allows
- (a) developing country exports to advanced countries to receive preferential tariff treatment
  - (b) developing country imports from advanced countries to receive preferential tariff treatment
  - (c) any developing country to ignore the most favoured nation clause
  - (d) any advanced country to ignore the most favoured nation clause
- (8) The implementation of a common market involves all of the following except :
- (a) elimination of trade restrictions among member countries
  - (b) a common tax system and monetary union
  - (c) prohibition of restrictions on factor movements
  - (d) a common tariff levied in imports from non-members
- (9) Concerning the hypothesis that there has occurred a long-run deterioration in the developing countries' terms of trade, empirical studies provide :
- (a) mixed evidence that does not substantiate the deterioration hypothesis
  - (b) overwhelming support for the deterioration hypothesis
  - (c) overwhelming opposition to the deterioration hypothesis
  - (d) any of the above
- (10) To be considered a good candidate for an export cartel, a commodity should :
- (a) be a manufactured good
  - (b) be a primary product
  - (c) have a high price elasticity of supply
  - (d) have a low price elasticity of demand

- (11) Specific tariffs are collected as
- (a) fixed amount of money per unit traded
  - (b) a percentage of the price of the product
  - (c) a percentage of the quantity of imports
  - (d) all of the above
- (12) The effective rate of protection
- (a) distinguishes between tariffs that are effective and those that are ineffective.
  - (b) is the minimum level at which a tariff becomes effective in limiting imports.
  - (c) shows how effective a tariff is in raising revenue for the government.
  - (d) shows the increase in value added for domestic production that a particular tariff structure makes possible, in percentage terms.
- (13) If a tariff and import quota lead to equivalent rise in the domestic price of steel, then
- (a) the quota results in efficiency reductions but the tariff does not
  - (b) the tariff results in efficiency reductions but the quota does not
  - (c) they have identical impacts on how much is produced and consumed
  - (d) they have identical impacts on how income is distributed
- (14) The comparative advantage model of Ricardo was based on
- (a) intraindustry specialization and trade
  - (b) interindustry specialization and trade
  - (c) demand conditions underlying specialization and trade
  - (d) income conditions underlying specialization and trade
-